

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОВОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЮНЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК ХХІХ. ЧИСЛО 141. ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 18-ГО ЧЕРВНЯ, 1921. VOL. XXXI. No. 141. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, JUNE 18, 1921. THREE CENTS

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ ОДНОЇ ВЕЛИКОЇ ЮНІ.

ДЕНВЕР, Колорадо, 16 червня. — Конвенція Американської Федерації Праці відіхнула без догоди дискусію вчорашню, щоби організувати Федерацію Праці змінити так при комуністичних союзах, Федерацій та охоронних умов, щоби всі робітники, зорганізовані у Федерації Праці, становили одну велику юнію.

ВНЕСЕННЯ ЗА МУРИНАМИ ВІДКІНЕНО.

Депутат муринських робітників домагався, щоби конвенція ухвалила резолюцію проти ліній, проти організації такій, як ославлений Кукаукс Касн. Коли прийшло до ухвалення цієї резолюції, представитель Гомерс заявив, що резолюції не можна прийняти одностайно, бо проти неї заявляла декілька делегатів. Як лиш він зложив своє заяву, зараз на сцені з'явився крик: кілька делегатів напросилося до голою, щоби довідатися імена людей, які спротивлялися протилінійній резолюції. Подовгих зусиль представитель успішно успокоїв публіку, і заявив, що правила ведення нарад не дозволяють йому подати до публічного відома імен цих людей. Настав крик, котрий успокоївся аж тоді, як представитель союзу юній стаярів заявив, що се він протівитався ухваленню цієї резолюції.

ПРОВІДНИК МЕТОДИСТІВ НА КОНВЕНЦІЇ.

Великі оплески зібрав Деклен, провідник методистської церкви в Денвер, котрий говорив на конвенції про «обовязки церкви супроти робітників».

Він заявив, що протівники робітників поняття не мають про суспільні справи. Тому робітники мусять вийти в борю. Він розповідав про се, як бізнесмени та капіталісти пробували минулого літа задержати церковне сідство над громадським страйком в Денвер.

Кілька разів пастор остро критикував капіталістів, тільки разів зі сцени лунали гучні оплески.

СПРАВА ПОЛІТИЧНИХ ВІЗНІВ.

Пані Робінс з Нью Йорку говорила про справу політичних візнів. Вона казала, що представителі робітників не вдоволяються увільнення Юджина Дебса та його товаришів тому, що представителі не потрадили вистаритися за особисту авдієнцію у Власона. Вона заявила, що увільнення декотрих політичних візнів треба передовсім приписати діяльності представителів Американської Федерації Праці. Миємо щого в тюрмах се сидять Юджин Дебс та другі політичні візні.

На конвенції прочитано лист від Юджина Дебса, в котрім сей дає президенту Федерації Праці та другим провідникам за їх старання коло його звільнення.

ЗА СЛІДСТВОМ В СПРАВІ ЛАКАВТУ МОРЯКІВ.

Описи ухвалені резолюцією, за внесенню в сенат резолюцією сенатора Ла Фолета, котрий домагався, щоби сенат розвів слідство над розгніваними на весь край лакавтом моряків.

Резолюція заявляла, що американський народ хоче взяти участь в будові торговельної флотії, відповідною величині морського берега Злучених Держав, але одному перешкоджає міжнародна змова власників кораблів, котрої цілістю являється втиснутися з моря всі американські кораблі. Нагілка на американські юнії зі сторони цих загорівників се лише копій, який вони збивають, щоби ніхто не бачив, до чого вони зміряють.

ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Конвенція вибрала комітет з п'ятиох членів, який має розсадити теперішні безробітні в Америці. Рівночасно поручено американському конгресу ухвалити тепер більшу суму гроша на публічні будови, щоби в той спосіб помогти безробітним.

СПРАВА ВИДАТКІВ НА ФЛОТУ СТАНУЛА НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ.

ВАШІНГТОН, 16 червня. — Хоч справу видатків на флоту розбирають вже від тижня президентській сенату та палати посів на спільній конференції, мимого то її вирішити не можуть, а вчора прийшло майже до формальних зривів переговорів.

Як відомо, палата посів ухвалила була на флоту 386 мільонів доларів, а сенат ухвалив його о 98 мільонів більше. Через негодую в ухваленні, справа прийшла на конференційну представителів сенату та палати посів. Через цілий тиждень пробували представителі обох палат виринати свої непорозуміння та довести до якогось компромісу, але надармо. Представителі палати посів показували представителям сенату, що ціці на річні товари поспадати, і через се одно уже не треба було ухвалювати такої великої суми, як се зробив сенат.

Ничого не помагаю. Знетерпівлені упертостю сенатора представителі палати посів виїхали нарешті зі сцени наради, заявляючи, що серед таких умов дальше ведення переговорів неможливе. Як що сенатори хочуть ухвалення видатків на флоту, вони будуть мусяти показати більше уступливими.

АМЕРИКА НЕ БУДЕ БРАТИ УЧАСТІ В НАРАДАХ ЛІГИ НАРОДІВ.

ВАШІНГТОН, 16 червня. — Як заявляють американські урядовці, американське правительство не думає брати участі в нарадах Ліги Народів, що мають початися завтра в Женеві для вирішення справ мандатів. Ліга Народів просила Злучених Держав до участі в нарадах Ліги, коли американське правительство запротестувало проти розділу мандатів.

КАТАСТРОФА ЧЕРЕЗ ЗЕЛІЗНИЧНЕ ПЕРЕХРЕСТЕ.

Через нестерпаче як слід зеізничне перехресте погібло в Перт Амбою семеро людей. Усі погнібли були добровольцями місцевої огневої сторожі, в платню одного дояра на місяць. Коло шесті години вечером у середі заставі звні сигналний дзвін на стації огневої сторожі. Горіла крамниця старого залізничного. На дожвений огневий віз вкочило кілька огневих сторожів і пігнуло на місце пожуру. На вулиці Маркет стріт віз набрав повного розгоноу. Але ся вулиця перетинає залізничні тори, яких уживають залізничні Пенсильванія та Нью Джерси Централ. В тій хвилі, як тяжкий та сильний віз огневої сторожі розігнався, як лише міг, на торах повиявив сповіщений поїзд Нью Джерси Централ, наближаючись до перехрестя зі шкоростю яких сорок миль на годину. На перехресті стояв залізничний сторож, але він не чувся строгати, як до сього був обовязаний. Доперва в хвилі, як ніжка лобовика сила не могла залюбитися нещасному випадкови, вибіг він перед віз огневий сторожі, вимухочив червоним прапором. Але повизничні автомобілі, бачучи піднесу рогатуку, певно не богато звертали на нього уваги. І машинами розіганного поїзду нягав лише за сигналу ливну, не дивлячись на тор. Лиш двох огневих сторожів побачило, що їм грозить неминуча смерть. Один з них крикнув: «Сквітні, кому жити миле!» І тій хвилі скочив на сідло з воза на залізничні тори, і мало що не впав під локомотив, що уже вваж над ним. На нього вправ другий огневий сторож, застогнав: «О, мій Боже!» І тільки зміліли. Локомотива вининула огневий віз, котрий з цілюю силою свого розгоноу вїхав на залізничний віз, що був причеплений до тендера з вуглем. Сей віз складається з двох частин: передна частина се товарний відділ, задня частина се відділ для курячих пасажирів. Його ставла було-ва показала сильний авто від удару пожежарний автомобіль скрутився і, розторочившись, підлетів у воздух, вивернувшись кізла та, впав на залізничні стовпи брані, притиснувшись собою сторожа залізничний. Машиніст поїзду, побачивши, що сталося, задержав поїзд яких 300 ярдів дальше. Через увесь той простір залізнична несла тіла декотрих побитих огневих сторожів. Сімох з них погібло на місци. Шістьох других, тих-то ранених, відвезено до шпиталю, де двом з них нема великої надії на удержанні при життє. До шпиталю відвезено також сторожа, залізничний, котрого оставши при життє огневий сторож винують та катастрофу. Вони винують також машиністів залізничний, яких арештовано та винують за каварією по 3,000 доларів кожного.

ЛЕДОВІ ГОРИ УТРУДНЮЮТЬ МОРЕПЛАВУ.

Морські знатоки кажуть, що мореулава на північній часті Атлантичного океану ще не була ніколи так небезпечна від 1912 року, коли побив великий корабель «Гайтеник», як вона є сею року. Через велике число ледових гір, які з північних підліговних околиць пливуть на полудне, кораблі мусять плисти богато дальше на полудне, як се робить звичайного року. Для забезпечення кораблів перед ледовими горами, вилано міжнародний патрөл в кораблі, які кожного дня поїздують ледові тори. Коли корабель добре звертає увагу на ці поїздуючі тори, то йому не грозить небезпека від леду. Злучених Держав вилано на сю службу два кораблі, котрі давніше були заняті збиранням вугля на заграничні товари та стеженням беріг перед чаккарями. Сі кораблі удержують спільними коштами Злучених Держав, Англія та Франція. Вони пливають довж південної границі ледових гір.

ДІТИ ВЛОМНИКАМИ.

Двох ньюйорських детективів, стоячи на розу вулиці, зачули як один хлопчина говорив до другого: «До сей фабрики дуже легко вломитися». Детективи стали слідити за хлопцями. Незадовго обо пачили драпатися на ратуничі дробиши, що вистяг коло фабрики на случай пожуру. Детективи заарештували обох хлопців на драбину та відставили до суду, де виїшла на верх незначною цікава справа. Показалося, що хлопці належали до шайки діточих вломників. Один з них, якого було усього 14 літ, був провіником шайки; його назвали «кінд еліер» (провідник дітчий). Одного назвали Полаксом, бо він належить до сей нації. Однак головним провідником був малий сьмілітний хлопчина, який потривав отримати зселіні каси, прислужуючись до тижника змаг. Вони вломлювалися до ризиків складів та фабрик. Переводим любилі зарекадуть до склепів з цукорками. Коли суд поставив одного хлопця на крисло для пересудання, він виявив собі є мущині «далішан» без страху зніав, що він допущався крадіжки, щоби мати за що купувати цукорки. Суд задержав усіх для дальшого слідства.

ВОН ДРОТІ ТЕЛЕФОНІЧНІ ТА ТЕЛЕГРАФІЧНІ ЛОТЕРЕТИНАН В СТРАЖКОВИМ ОКРУЗІ.

ЧАРІСТОН, Вест-Вірджинія, 16 червня. — Як доносить до губернатора сьвету Моргана, всі телефонічні та телеграфічні дроти, що ідуть через Бумерт та Монт Карбон, в Фает-Канті, доперетинані невислідженими діми дівиномікрями.

ЗНЕСЕННЯ КАРИ СМЕРТІ В ШВЕДЦІ.

Після довших дебатів Риксдаг прийняв законпроєкт про знесення карі смерті у військово-законодавстві кара смертні задержати.

„ПОВСТАЇЦІ“ ПАНА КОРФАНТИ ЗБОЛЬШЕВЧИЛИ.

БЕРЛІН, 17 червня. — Серед „повстанців“ польського лідера пана Корфанти вибух большевизму.

Офіцери організують з „повстанців“ червоні відділи і видають декрети про конфіскацію грошин, поживи, пасів і худоби.

ШЕВЧЕНКОВО СЬВЯТО В КРЕМНІЦІ.

Дня 10 і 11 березня у Кремніці на Волині обходили Шевченкове сьвятце місцева „Провсвіта“ укрїнськї школярї. У монастири буда урочиста відправа, седея якої сьвяч. І. Губа вилосовив проповідь на тему: „Релігійні мотиви в творях Шевченка“.

НА УНІВЕРСИТЕТІ В КИЇВІ.

Вістки про малу працю українських катедр на київському університеті неправдиві. В дійсності викладає більше українських, аніж московських. Найкраще функціонує медичний факультет, де професорські сили сили сьмаї України, а так само студенти України значно переважають.

ЯК ВИГЛЯДАЄ КАМ'ЯНЕЦЬ?

Дописувальць «Курьєра Львовського» так малює стан Кам'янецького в кінці квітня: Щоби забезпечити перед ревільніями большевизму, селяни всі свої припаси збіжа обернули на насінне так, що тепер усі поля й лани обсіяні, як ше ніколи від часів війни. Таксамо обсіяно всі поміщицькі землі в надії, що прийдеється збирати вже після скинення большевизмської влади. Селяни переконані сьвято, що сього літа прийде кінець большевизму.

У Камніці відбуваються по четвергах великі торги, але дістати харчові продукти можна тільки, вимінуючи на одж, меля і т. і.

200 ТИСЯЧ УТІКАЧІВ З УКРАЇНИ.

З Варшави доносить офіційно, що 200,000 втікачів посягають з большевизмської України в напрямі Завєлягі Рівноу. Втікають наслідком сучасного безвідкиного положення на Україні.

ЧОГО ВЖЕ ЯКИ НЕ ВИМАГЮЮТЬ.

Польські власті у Східній Галичині не можуть видавати громадянам української народности паспортів на виїзд за границю. Східно-галицькі старосты не видають ні одному Українцеві хорта до двох польських мижів довіря ствердить своїм підписами, що даний Українцеві „не має ворожих інтересів проти польської держави“. Такої послвди вимагається навіть для дітей, що на пр. хочуть іхати до своїх родичів до Америки.

ЧЕСКО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК.

Чехословацьке міністерство дадо дозвіл на основанне чесько-українського банку в Празі з початком капіталом 6 мільонів чеських корон; половину вкладають Українці, половину Чехи.

ГІДНЕ НАСЛІДУВАННЯ.

Громада Діпшици, пов. Моґієвка в Галичині, зложила в „Укр. Гр. Комітеті“ через п. Вава Миколу 1.113 марок на свєденє для поношення і інтерновання, за що отрим Управу МТК, списавше жертводавцям цнре славу.

НАСЕЛЕННЄ КИЄВА ВИМИРАЄ МАСАМИ З ГОЛОДУ.

В СТОЛИЦІ УКРАЇНИ КАТАСТРОФАЛЬНЕ БЕЗБІБЄ. — ПІД БРАМАМИ КИЄВА СТОЯТЬ СЕЛЯНСЬКІ ПОВСТАЇЦІ. — В ГОРОДІ ТАПНІ ТОВАРИСТВА ВИБИВАЮТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ КОМСАРІВ.

БЕРН, столиця Швайцарії, 16 червня. — Телеграми, які вилетіли з України, сповіщають, що в Києві зацпанувала КАТАСТРОФАЛЬНА ГОЛОДНЕЧА.

НАРІД ВМИРАЄ ТИСЯЧАМИ ЗА ГОЛОДУ. ОДНОГО ДНЯ ПОХОРОНЕНО ДВА ТИСЯЧІ ДУШ В ГОРОДІ, ЯКИЙ ОБЛЯГАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ПОВСТАЇЦІ.

Делеші долають, що рівночасно ТАПНІ ТОВАРИСТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ВИБИВАЮТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПРОВІДЛИВІВ В КОМСАРІВ. МАЙЖЕ КОЖДОГО РАНКУ ВИСІЯТЬ ВОНИ ПОВІШЕНІ НА ЛІМПАХ АБО РОЗСТРИЛЯНІ КУЛЯМИ СЕРЕД УЛИЦЬ.

Большевицькі газети в Києві оголосили вже імена 30 комсарів, котрих убито.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ КОМСАРІ ОБКРАДАЮТЬ З ХЛІБА ГОЛОДУЮЧЕ НАСЕЛЕННЄ В МОСКВІ.

НАВІТЬ ГОЛОДНИХ ДІТЕЙ ОБРАБОВУВАЛИ БОЛЬШЕВИЦЬКІ КОМСАРІ З ПОЖИВИ, ЯКУ ПРИЗНАЧЕНО, ЩОБ РАТУВАТИ ІХ ВІД СМЕРТИ.

РИГА, столиця Латвії, 16 червня. — Телеграма з Москви доносить, що совєтське правительство заперодило доходжене над заодіствами при урядовому розділі поживи в Москві. Виявлює, що власне тепер коли в Москві найбільше безбідіє і голоднеча, БУЛИ НАПЬЛІШІ КРАДКІ ПОЖИВИ УРЯДОВИМИ ОСОБАМИ, КОТРІ РОЗДІЛЮВАЛИ ПІД МІЖ ГОЛОДУЮЧИХ.

Звідомлене сповіщає, що ПОЖИВУ „РОЗДІЛЕНО“ МІЖ ІНСТИТУЦІ, ЯКІ ЦІЛКОМ НІКОЛИ НЕ ІСТНУВАЛИ АНІ НЕ ІСТНУЮТЬ, А ТАКОЖ І ТАКИМ ІНСТИТУЦІЯМИ, ЯКІ ДЕДКІ ОСОБИ ЩЕ ТІЛЬКИ ПІЛНЮВАЛИ СТВОРИТИ.

ДЕДКІ БОЛЬШЕВИЦЬКІ КОМСАРІ ОБРАБОВУВАЛИ НАВІТЬ ГОЛОДУЮЧІ ДІТИ З ПОЖИВИ.

Деперша долає, що вже заочну розпразу над виновниками. Вичайною карою за такі заочні піся совєтських декретів є смерть.

РАДА ЛІГИ НАРОДІВ ЗІБРАЛАСЯ В ЖЕНЕВІ НА СЕСІЮ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 17 червня. — Сььогодні збереться на сесію Рада Ліги Народів. Проводити не нарадам хинський (китайський) амбасдор з Лондону, др. Велінгтон Ку. Французський представителі Леон Буржуа не міг прибути на сесію ізза неадуї. Заступає його Гарьєль Гамото, бувший французський міністер заграничних справ.

Нарада може протривати довше, бо Рада має погодити чимало справ.

Одному з тих справ є звідомленню фінансової комісії про приверненє фінансового й економічного життя Австрії.

Потім приїде звіт комісії конституційних змін Ліги Народів.

Чехословацький представителі, др. Елард Бенєц, міністер заграничних справ чеськословацької республіки вис предложенє на зміну конституції, яке признає більшу свободу на творчине союзи між членами Ліги. В Угорщині і Польщі бреться, що він має на гадзі затиснути союз, званий „малою антантою“, який зключили май собією Чехословацкія, Румунія і Югославія.

Політика деяких членів „малої антанті“ є також суперечна духови Ліги Народів, бо румунський міністер Таке Йонеску хоче, аби та „малої антанті“ обіймала весь „добланичї“ Середземної і Східної Європи (над ким?) для оборони своїх заведуд і „догворів“.

Описи приїде представителі Раду Ліги також СІПР ДИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКІЯ ІЗ ЛІТОВСЬКОГО СТОЛИЦЮ ВІЛЬНУ. Рада Ліги Народів могла би дозрзу планєту поауау Ліги, якщо візавля-6 Польщу опорожнивши Виляну, але через півдерте, яке лістає Польщу від Франції, всі заходи до корисної розвязки розбіваються, а Ліга Народів остаеться далі слабосилою інституцією.

ЛИТОВСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ДОМАГАЄТЬСЯ ПРИЗНАННЯ ЛИТОВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

ЛОНДОН, 17 червня. — Литовське правительство знова звернулося до аліантських представителів з домаганням, щоби признали литовську республіку з Вільною яко столицею.

НЕДОЛЯ ЕМІГРАНТІВ В ГОЛАНДІЇ, ЯКИХ НЕ ПУСКАЮТЬ ДО АМЕРИКИ.

АНТВЕРПІЯ, Голландія, 16 червня. — Нові імїграційні закони Злучених Держав стричилинати натолєненє еміґрантів в пристані Антверпї. Найбільше остаеться тут Польщі, котрих значне число залишає тут за собою кожний корабель. Для них годі дєнебуль наїти премієнцїя.

Корабелі Кронланд, котрий відплив відсі 12 с. м., мал зарплати 806 еміґрантів, але забрав лише 230.

В Антверпї є тепер більше як 3,000 еміґрантів, виключених на уаїно.

“СВОБОДА” (LIBERTY)

FOUNDED 1898.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 88 Grand Street, Jersey City, N. J. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Table with 2 columns: SUBSCRIPTION RATES and ПЕРЕДПЛАТА. Lists rates for various durations (Three cents, One year, Six months, Three months) for local and foreign subscribers.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів. За оголошення редакція не відповідає. 3 Канади належить вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ І НАРОДИ ДРУГІ.

Америка буде мати в історії пам'ятку імя у другий народ світа через те, що їх сини і дочкі, котрі вчас її не додали переселились до Америки, влітав працювали від відродження свого народу, для привернення його свободи і дія створення його державного життя.

Кількоє народностей в Америці, а майже про всі можна сказати, що в с'юму напрямі працювали або діляються; що богато дуже зробили для визволення своїх братів у старому краю, де воли проміли були вже погасили; що дивинули свій край; додали йому сили, завзяті й охоти до боротьби, праці і життя.

Про се знає також дуже добре американський народ завдяки давнім. Знали про се також давніші американські правительств і зана теперішнє.

Великий американський президент з часу горожанської війни, Абрагам Лінколн, казав, що Америка є нацією світа. І він сказав правду, бо богато світ надіявся по Америці і богато же одержав від неї, а може ще більше одержать і буде.

Богато народів у старому світі може се сказати. Згадаймо бодай кілька народів з недавніх часів, котрим землями з Америки помагали або же допомагають боротись за свободу у старому світі.

АІРІЙЦІ — здавна борються за волю у своїм краю, а всю поміч мають від своїх братів-емігрантів в Америці. Без них вони не мали би навіть сьогодні часті той сили, що мають у світі.

ЯХІМ — велику поміч, грошеву, військову і моральну (через пропаганду) за час війни, а особливо по скінченню війни, одержали від польських емігрантів в Америці. Без той помічі Польки в Європі були би певно не видержали.

ЧЕХИ — голову поміч вчас війни, а також значну поміч і по війні, одержали з Америки. Коли Масарик був в Америці, то всі Чехи його підпірали з усіх сил, бо знали, що через нього підпірають визволення свого народу в Європі. Були в Америці чеські патріоти, котрі давали гроші на рішаний край, казали, щоби навіть шкालом не оголошували їх жертв, хотая би безшумно, ані загадалом не було звісно, як, коті і кілько грошій ужито на справу визволення їх краю. Чехи надали просвіщені, розумні, організовані; тримаються в єдності як жаден другий народ — і своїм трудом та значною поміччю з Америки вобідали. Нині мають свою вільну вітчизну.

УГОРСЬКІ РУСИНИ, котрі є старшою еміграцією від галицьких Українців, хотая просвітно стоять далеко слабше від галицьких, але переселившись їх єдністю і згідністю і вже тисясиами дуже богато помагали своєму рідному краю для його визволення, бо станули всі разом і не тратили сил на спори, але всі сили зєднали і відали для свого бідного рідного краю.

ЮГОСЛАВІЙНИ (Сербі, Хорвати і Словіни), від часу війни також дуже богато помагали для визволення свого народу.

ЛИТОВЦІ — можна сказати заявляють лише своїм братам в Злучених Державках, що мають свою республіку і вдержали досі мирна нападів Польщі. Литва без помічі американських Литовців була би безсильною і безпомічною. Американські Литовці дали свою волюєв ороші політику; дали їй інтелекту; дали воля; дали гроші. І дають іла. І кричть так, що світ знає, що тут є друга Литва, яка не дозволять Польщі здавати малюї литовській республіці в Європі.

ЛАТІШІ — також дістали і дістають значну поміч для своєї республіки з Америки. Навіть прем'єр Латвії з Америки, де кінець школи і загартувався до політичної боротьби.

ЕСТОНЦІ — теж заявляють богато своєю братам-емігрантам в Америці.

Навіть ЖИДИ — за свою Палестину боролися з Америки. Відсі вони також їй тепер відбудують. А кілько мільонів підмога дістали Жиди по всіх краях від Жидів в Америці!

Навіть маленький народ АЛЬБАНЦІ боролися за волю свого краю при поміччю дуже маленької своєї еміграції в Злучених Державках.

А ГАЛИЦЬКІ І БУКОВИНСЬКІ УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ? Треба признати, що і вони вже богато зробили для помічі і визволення рідного краю, як перд війною, так і підчас війни, а також і по війні в Європі.

Але не зробили вони одного.

Власне той, коли на їх рідний край напали кляті війкові вороги Ляхи, вони новини були всі, БЕЗ ЖАДНОЇ РІЖИЦІ, ЗАЛУЧИТИСЯ ДОБОРОНИ СВОГО КРАЮ В ЄВРОПІ ПРОТИ ЛЯХА. Всякі ріжниці можуть бути і існують, але в БОРЬБІ ПРОТИ ПОЛЬЩІ СЕРЕД НАС НЕ ПОВИННО БУТИ ЖАДНОЇ РІЖИЦІ, КОЛИ НЕМА В ТІЯ БОРЬБІ БІ РІЖИЦІ СЕРЕД НАШИХ БРАТІВ В ГАЛИЦІНІ, БО НАВІВ МОСКОВЦІВ ІДУТЬ РАЗОМ З УКРАЇНЦЬМИ, ТО НЕ ПОВИННО БУТИ І МІЖ НАМИ НА ЕМІГРАЦІІ.

Ріжниці є потрібні, але не такі вони святі, аби їх не мож забути, як треба створювати спільний фронт проти Польщі.

Над самі пора подумати тепер. Іде за народами другими, а стамею нарівні з ними і огниємо успіхів для нашого старого краю!

Зєднано всі українські сили в Злучених Державках для боротьби проти заборочі Польщі.

Подаймося для свого діла і з канадськими Українцями!

Зачлимо до діла і бразильських братів! І даймо поміч як найбільшу нашому краеві в потрібі як найбільшій!

БЕЗПРАВНІ ПРОЦЕСИ І ЗАСУДИ БЕЗ КІНЦЯ ЗА ТЕ, ЩО УКРАЇНЦІ БУЛИ ВІРНІ УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ.

(Від власного кореспондента).

Від коли Польща заняла у крاییську Галичину, земля кінця переселидваням українського населення за те, що воно будувало свою владу української держави й обороняло її своїми громадяни і своєю кровю перед польським нападом.

Ви знаєте, як лютували Польки, захопивши в свої руки українські руки нашу нещасну українську землю. Як стріляли військи і масами арештували та вивозили до таборів для інтернованих кожного „підозрюого” о „вороже відношення” до польської держави. Як руйнували українське майно, як пусkali з дімом шілі севя. Як змушдали нас арештованими й інтернованими. Як місяцями й роками держали їх у страшних „таборач смерті” (так називали табори для інтернованих навіть польський соціалістичний часис „Роботник”); де люди мерли сотками денно від повія, від голоду, від тифу.

Одначе всього того польським катам ще за мало.

Зпоміж мас арештованих та інтернованих, як також з поміж, що їх уже випустили на волю, вони висувають собі що-раз нові жертви й устроюють з ними комедію уміру справедливості.

Обвиняють їх за ріжні злочини проти польської держави, польської армії, польського населення і т. п., ставлять їх перед суд і — з малими виніками — засуджують на довгі літа тюрми. Але й тих кілька людей, яких доси авть польські суди мислячи увільнити, дістала вимірен польськими катми „справедливості”. Зеліничий Явчин в кілька днів по увільненню умер наслідком знущань, які перебув у тюрмі, лікар Петрушич пересидівся вдале півтора року в слівстві.

Кого і за що обвиняють польські власті?

Українського жовіра, що він воював з польською армією. Видумують щонебудь на нього, нібито він бвив або змушдало над польськими полоненими, змушдало над польським населенням, — підшукають свідків і тягнуть до суду.

Українського селянина чи селянку, учителя чи учительку, священника чи його жінку або дітину (словом, українське цивільне населення), ніби то хтось з них ніс поміч „ворожій українській армії”, шпінювавши на її користь, чи щось подібного, чим „спричинили шкоду польській державі”!

Українського урядовця, нібито він змушдало над Полькями, спринчувавши їх арештування, інтернування, іноді і смерт.

Занепають: яким способом? Адже він як урядовець української держави мусів уважати на Польки, мусів тих, що змовляли проти української держави, готовували до бунту проти неї, арештувати чи інтернувати, мусів врати польських злочинців супроти української держави поступати так, як велели закони і вималгал українська державна власть. За те його тепер польські кати тягнуть перед суд.

Українського політичного діяча, члена найвисшого українського законодавчого тіла, Української Національної Ради,

чи члена повітових державних і громадських установ, — за те, що він „підбурював” проти Польщі „іде себто заграв український народ до боротьби з польським нападом, до оборони польської держави.”

Те, що винороче Польща, нечуване в цілмі світі. Адже Українці, член українського законодавчого тіла, урядовець, жовіри чи значимий громадянин, — сповняли тільки свій обовязок супроти своєї держави і народу!

За те польська державна власть не має права їх судити! Тоді була на українській землі українська держава, українська державна власть, якої слухати мали обовязок всі громадянин.

Колі наших людей Польки вивозили, стріляли, послакали на селенням злобною землею.

Але процес й засуди не тільки грибом актом насильства, вони є негідною комедією уміру справедливості, комедією, в якій Польки самі винорять собі справедливості.

Ся комедія тим більше обурює, коли подумати, що рівночасно ходять свободно по світі, в аресті великих патріотів, усі ті Польки, які, після завоювання Галичини Польщею, устроювали й доси устроюють те пекло знущань, яке терпять там українські рати.

Хто бив і бивав безборонних українських полонених, цивільне українське населення, рабував українське майно, — то ходять спокійно по світі. Так виглядає комедія „справедливості”! А всі ті Польки добушляють злочинів того, коли польська держава була обовязана держати діла і порядок на завоєваній українській землі, отже вони повинні відповідати перед польським судом за свої злочини.

У своїй безличності доходить Польща до того, що недавно прокураторія у Львові обжалувала українського адвоката д-ра Івана Волюшина за те, що він, обороняючи українського обжалованого, сказав, що Східна Галичина не належить до Польщі!

В сім польська прокураторія знайшла злочин проти польської держави.

Можє би польська прокураторія обжалувала й засудила (можна й заочно) членів Ради Союза Народів, що брали участь в тім засіданні 23. лютого 1921, в якій Рада Союза Народів ствердила, що Східна Галичина не належить до Польщі.

Вона-ж поповинил той сам „злочин”, що й український адвокат!

Словом, дуються в Галичині такі річи, що — говорять словами Шевченка — „перелякати іде пекло можна-б”.

Українське правительство розказує їх в своїх нотках, в своїх публікаціях, одначе всілякі державні агенти, які є суверенні Східної Галичини, мовчать.

Хоч ділим криком збулюють зрадників і вправу й ширить алічиря як воля.

Блаженний муж, що серед хауату й гучу Стоїть як дуб посеред бур і грому, На згоду і публіке не протягає руку, Волять зомнатися, як покляються злому.

Вілень, 27. мая 1921. Д-р Михайло Лозинський.

З УГОРСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(Спеціальна кореспонденція „Свобода”).

(Докінчене).

Губернатор обнив урядову працю з початком мая 1920 року. Він себто заграв проти бітніки — штрайком. Губернатор видав до всіх маніфест („маніфест”), та вже сей перший маніфест виказав одразу, що пан губернатор не має повноважень при віднесенні справ, де має бути губернатором, і про людей, серед яких має бути першим. Українці Галичини, які як збігли тут знайшлися, ставалися проти нього на окрему роботу губернатора та на окреме самого — в тім напрямі, що би губернатор від першої книги перейшов з опозиції до — опозиції, до реальної праці і що би попорозити став з українцями.

А бувати треба було культуру, треба було і творити, писати, писати, треба було все енергію звернути на просвіту, інтелектуальну діяльність і т. д.

Один з головних гробів української культури, який завтра самі переміняють в політичні, а далі і державно-творчі. Але губернатор не робить нічого, крім того, чим він руської (української) культури мусь збудувати руську Підкарпатську Русь, думає, що на Підкар. Русі підже життя иншим шляхом і на основі инших повноважень, ішло всюди і у всіх народів.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти.

Отже пан губернатор не будувал. На перешкод ставало немощю. Єс заря переміняє пан губернатор тримався майже весь час свого урядовання, що він не жаден Москва, а в Україні, а в Україні, а в Україні, що далі жиней Пикар Русин загально не жаден Москва, ані Україна — а Карпаторосія, ці загально треба творити якусь нову „карпаторосійську” націю! Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно знищений не в силі відстояти. Але не прийдеться йому на думку, що не цілий півмілон народу, одіраний від свого пня, а ще так економічно та духовно зни

